

SPRÅKLEK, AKTIVITET OG LÆRING

Rapport 2020 Dam Helse

Redd Barna Tromsø Leksehjelp sitt prosjekt på Stakkevollan skole i Tromsø 2019-2020

Dam Helse-midler 2019 – utsatt 2020

Mål:

Redd Barna søkte i 2018 om midler for 2019 til gjennomføring av prosjektet «Språklek, aktivitet og læring».

Målsetningen med tiltaket var å bidra til at flere barn og familier med minoritetspråklig bakgrunn og kort botid ble kjent med aktiviteter og skolen i sitt nærmiljø. Redd Barna ønsket å teste ut en modell for hvordan frivillige kunne tilrettelegge for ukentlige aktiviteter med flerspråklige barn ved Stakkevollan skole, for å bidra til økt språkforståelse i norsk og av norske normer i lek. Dette for å lette inkluderingsprosessen og deltakelsen i skolemiljøet, samt gjøre det enklere for barna og familiene deres å delta på aktiviteter med barn og familier i nærmiljøet. Dette skulle hindre utenforskap på bakgrunn av manglende forståelse for sosiale koder i lek og læring, og forebygge psykisk uhelse. Tiltaket skulle gjennomføres i Tromsø kommune i tett samarbeid med Stakkevollan skole og bl.a. Barnas Turlag og andre frivillige organisasjoner. Prosjektet skulle evalueres og vurderes oppskalert til flere kommuner.

Målgruppen var barn med minoritetsbakgrunn og kort botid i Norge, og deres familier.

Bakgrunn:

Redd Barna har siden 2016/2017 bidratt med leksehjelp for barn på Stakkevollan skole. Skolen har sett at det er språklæring og normer i lek elevene med minoritetsbakgrunn har større behov for enn ren leksehjelp, og at familiene deres kan ha nytte av introduksjon til fritidsaktiviteter og i området. Dermed startet språklekprosjektet som et svar på dette behovet. Etter at søknaden ble sendt inn i 2018 endret Tromsø kommune sitt tilbud til elever med minoritetspråklig bakgrunn. Det som tidligere hadde vært innføringsklasse på Stakkevollan skole med elever fra 4-7 klasse hvor elevene lærte norsk i et til to år før overføring til sin nærscole ble lagt ned. Dette på grunn av lave ankomsttall til Norge og dermed mindre behov for innføringsklassetilbudet i kommunen.

Skolen ønsker likevel å fortsette samarbeidet med Redd Barna og prosjektet «Språklek, aktivitet og læring». Skolen har en stor andel flerspråklige elever som nylig hadde blitt bosatt i Tromsø. Disse trengte fortsatt en ekstra støtte for å lære språk og sosiale normer i lek, i de trygge rammene aktiviteten kunne tilby. Dette så de lettere skulle kunne delta på lik linje med de andre elevene og inkluderes i klasse- og nærmiljøet raskere. Skolen informerte også om at flere av disse barna ikke deltar i fritidsaktiviteter etter skoletid, og at leksehjelptilbudet derfor ville være et av få sosialisering- og mestringstilbud utenfor skoletid for barna. Å få en mestringarena for språk og sosialisering i slike trygge rammer ville kunne bidra som en overgang til økt deltakelse og inkludering på sikt i andre arenaer.

Målgruppen ville fortsatt være elever med minoritetsspråklig bakgrunn som nylig var bosatt i Norge og enten ikke har fått innføringstilbud (som kun gis fra 2-10 klasse), eller som nylig har hatt overgang fra innførings- til normal klasse, samt andre elever med språklige utfordringer. Mange av elevene hadde tidligere vært i innføringsklasse og var i samme målgruppe som før innføringsklassen ved skolen ble lagt ned. Skolen ville på samme måte som tidligere se hvilke elever som hadde behov for tilbudet og tilby påmelding i samråd med foresatte.

Endringer:

I 2019 var vi så heldig å få finansiering også fra Bufdir, og vi søkte dermed om utsettelse på noen av midlene fra Dam Helse, slik at vi kunne bruke dem til å fortsette prosjektet også i 2020.

Vi begrenset også målgruppen til barn i 5-7 klasse, da skolen så at disse hadde størst behov og ikke fikk tilbud om skolefritidsordning (SFO). Prosjektet hadde som målsetning å involvere barn uten minoritetsspråklig bakgrunn i aktivitetene en gang i måneden, men dette ble etter hvert utfordrende i få til i de ukentlige aktivitetene da tilbudet kjøres etter skoletid og barna som var ment å kobles opp gikk var betydelig yngre (1-4 klasse) enn deltakerne på leksehjelpen (5-7 klasse). Det ble bestemt å forsøke å nå dette gjennom å invitere bredt til større arrangementer utenom de ukentlige aktivitetene. Skolen opplevde også at det var fint for barna å få «sin egen» arena med trygge voksne hvor de kunne prøve og teste språket.

Tidlig i 2020 var vi godt i rute med å nå målet om 40 barn og voksne fra sekundærmålgruppen. COVID-19 gjorde at vi måtte gjøre endringer i planlegging og gjorde at all aktivitet planlagt fra mars 2020 måtte innstilles. Mer om dette nedenfor.

Gjennomføring:

Vi har nådd målet med 20 frivillige involvert i prosjektet. Dette har vi gjort gjennom å ha en gruppe faste frivillige, hovedsakelig studenter, på ukentlige aktiviteter på dagtid etter skoletid, samt aktivisert andre frivillige tilknyttet Redd Barna i Tromsø på større aktiviteter vi har kalt Språklek-aktiviteter.

På de ukentlige aktivitetene har de frivillige hatt runder sammen med barna hvor de har gitt innspill på hvilke aktiviteter de kunne tenke seg å gjøre på ukentlig aktivitet, det de kaller leksehjelp, og hvilke fritidsaktiviteter de kunne tenke seg å prøve på ettermiddagstid sammen med familiene sine, kalt språklek. Aktivitetene har hatt fokus på språktrening, normer og regler i lek samt på å bygge gode relasjoner. De ukentlige leksehjelpaktivitetene har variert fra soft-islaging i snøen, aketur i lysløypa, laging av slim – en stor favoritt blant barna – til brettspill og turer til vitensenter og bibliotek. Vi har nådd målet om å nå 15 barn nesten ukentlig høsten 2019 og annen hver uke våren 2020 frem til mars – dette inkluderer noen avlysninger pga. sykdom hos frivillige.

Høsten 2019 arrangerte de frivillige en aktivitet i Tromsø klatrehall, hvor de inviterte med barna på leksehjelpaktivitet, og deres familier. Aktiviteten var en stor suksess, og barna fikk prøve en ny aktivitet og bli kjent med nærmiljøet sitt. Familiene fikk også møtes på en ny arena, og fikk snakke med instruktørene om hvordan det var å være med i klatreklubben.

Vi nådde ikke målet om 40 barn og voksne fra sekundærmålgruppen i 2020 pga. COVID-19. Etter de planlagte aktivitetene de frivillige var godt i gang med, hadde vi gode forutsetninger for å nå malene, men da all aktivitet stoppet opp 12.mars 2020 ble resultatet påvirket deretter.

Vår planlagt tur til NODA – Nordnorsk Design og Arkitektursenter i mars 2020 måtte avlyses som følge av COVID-19. Her var barna i målgruppa og alle deres søsken invitert, samt foreldre. NODA har jevnlige

workshops hvor de inviterer arkitekturinteresserte barn og unge inn til å skape, og slik få en større forståelse av arkitektur, rom og form.

De frivillige, sammen med ansatt på regionkontoret planla også en aktivitet med filmvisning gjennom Barnefilmklubben i Tromsø i mai 2020. Også dette ble naturligvis avlyst pga. COVID-19. Tromsø har et rikt filmmiljø, med både Tromsø Internasjonale Film Festival (TIFF), TIFF jr. Barnefilmfestival, Filmveksthus, Ungdomshuset TVIBIT og deres filmsatsing for ungdom, samt flere filmklubber, inkl. en barnefilmklubb. De frivillige hadde også snakket med Barnefilmklubben om mulighet for deltakerne å få gratis medlemskap i klubben ut sesongen. Dette innebærer flere gratis filmvisninger i løpet av året, men ble dessverre ikke mulig da klubben også stengte ned all aktivitet.

Flere av de frivillige reise til opplæringsseminar for frivillige i Redd Barna i Oslo i 2019. Her møtte de andre frivillige fra flere steder i landet som jobber med tilsvarende prosjekter og inkludering. De fikk faglig påfyll om barns rettigheter og fikk høre mer om integreringsfeltet som helhet. Dette gir en større forståelse for viktigheten av arbeidet som gjøres, samt gir ekstra motivasjon for våre frivillige til å fortsette arbeidet.

Mye tid har blitt brukt til rekruttering av nye frivillige og opplæring. Da gruppen i hovedsak har aktiviteter på dagtid etter skolen (12:00-14:00) for å passe med skolehverdagen til deltakerne på ukentlig leksehjelpaktivitet, kan det være utfordrende å ha tilstrekkelig antall frivillige for å kunne gjennomføre trygge og forsvarlige aktiviteter. De fleste frivillige i den faste gruppen er studenter, og med nytt semester endrer også timeplanene deres seg. Rekruttering, i tillegg til oppfølging, er dermed en stor del av oppgaven til ansatte.

Bruk av midler:

Vi har brukt noe lønnsmidler i 2019, i stor grad til rekruttering og opplæring av frivillige, samt oppfølging av disse i planlegging og gjennomføring av ukentlig aktivitet. Våren 2020 var det planlagt to større arrangementer, hvor barna i målgruppen, deres familier og barn og familien i nærmiljøet skulle inviteres med. Disse ble ikke gjennomført, da COVID-19 satte en stopper for all frivillig aktivitet hos oss, etter pålegg fra myndighetene.

Vi har dermed ikke fått brukt aktivitetsmidlene fra Dam Helse som planlagt, og dermed heller ikke resterende lønnsmidler.

Resultater:

Vi fikk mindre resultater enn ønsket, i stor grad grunnet COVID-19. Alle planer for språklekaktivitet hvor sekundærmålgruppe også skulle inviteres våren 2020 ble avlyst, og dermed fikk vi ikke full måloppnåelse. Av samme grunn er ikke alle midlene brukt.

Samarbeidspartner har vært positiv til aktivitetene og beskrevet det som et godt supplement til elevene i målgruppen. De ser at barna har behov for aktivitetene, og de spør de frivillige om hva de skal gjøre neste gang. Barna gleder seg til aktivitet og liker svært godt utflukter fra skolen. De responderer godt på muligheten for medvirkning og motiveres av å få være med i planleggingen av aktivitetene. Skolen gir tilbakemelding om at barna opplever mestringfølelse, og de frivillige skaper gode tillitsforhold til barna. I aktivitetsrapportene beskriver de frivillige varierte aktiviteter og god respons fra barna. De håndterer konfliktsituasjoner godt, noe som gir læringsutbytte for barna da de kan teste normer i trygge omgivelser.

Oppsummering:

Frivillige planla flere aktiviteter våren 2020 før vi stoppet all frivillig aktivitet etter pålegg fra myndighetene pga. COVID-19. Resultatet og nådde personer i målgruppen er derfor påvirket av dette.

Prosjektet har gitt god innsikt i barnas behov og læring i hvilke utfordringer for samarbeid og informasjon gruppen har og hvordan løse dette. Pga. COVID-19 har prosjektet våren 2020 blitt svært amputert, og vi har ikke brukt opp midlene fra Dam. Høsten 2020 vil prosjektet videreføres, men da med midler fra Bufdir, som en del av Redd Barnas økte støtte for barn etter COVID-19.

Vi takker for troen på prosjektet fra Dam Helse.

